Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

U K R A I N I A N   D A I L Y   У К Р А Ї Н С Ь К И Й   Щ О Д Е Н Н И К

VOL. CII. No. 131. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 13, 1995. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 13-го ЛИПНЯ 1995 р. Ч. 131. РІК CII.

Відбулася телефонічна розмова президентів України і Росії

Київ (УНІАР).—Тут у суботу, 8-го липня, Президент України Леонід Кучма розмовляв через телефон з президентом Росії Борісом Єльциним. Йшлося про майбутні відвідини ним України. Досягнуто домовлення про те, що найближчим часом має відбутися офіційна візита прем'єр-міністра України Євгена Марчука до Москви для вирішення проблемних питань двосторонніх відносин.

Л. Кучма сказав, що головне, це — поглиблення економічних відносин між обома державами, розв'язання багатьох економічних проблем, документи з яких треба підписувати на міждержавному рівні, на рівні глав держав. У тому числі й про створення деяких фінансово-промислових груп.

Під час московської зустрічі Є. Марчук і прем'єр-міністер Росії Віктор Чорномирдін обговорять і висловлять пропозиції щодо конкретного терміну приїзду Б. Єльцина в Україну.

Депутати України готують закон про вибори

Київ (УНІАР).— У понеділок, 10-го липня, постійна Комісія з питань правової політики і судово-правової реформи підготувала проєкт нового виборчого закону.

В короткому інтерв'ю кореспондентові УНІАР деякі його положення прокоментував голова фракції НРУ, народний депутат Вячеслав Чорновіл. За його словами проєкт непоганий. Чи не єдиний недолік законопроєкту — тривідсоткова межа голосів виборців, які слід набрати у загальнонаціональній виборчій окрузі, аби партія мала своїх представників у парляменті.

"Я вважаю, — сказав Чорновіл, — що цього замало, бо це призведе до дуже строкатого парляменту. Мало б бути щонайменше 5 відсотків. Тоді до парляменту прийдуть представники 5-6-ох політичних сил (партій чи бльоків) і, отже, з'явиться можливість створити нормальну владу і нормальну опозицію.

Позитивним моментом законопроєкту вважаю голосування за загально-національним списком, адже були спроби нав'язати реґіональні списки, для яких спершу потрібно мати міцну державу. Добре, що партія може висувати кандидата фактично двічі — у партійному списку та в одномандатній окрузі. За умов слабкости нашої партійної системи це потрібно. Важливо, що повноцінними членами (а не спостерігачами) виборчих комісій усіх рівнів, від дільниці до округи, будуть представники усіх політичних партій, які беруть участь у виборах. Є й певний бар'єр: протягом місяця потрібно зібрати 100,000 підписів, аби кандидати від партій мали змогу взяти участь у виборах. Така норма зменшить кількість партійних списків, адже, щоб зібрати 100,000 підписів, політична сила повинна мати розвинені структури".

ЗСА ВСТАНОВЛЯЮТЬ ДИПЛОМАТИЧНІ ВІДНОСИНИ З В'ЄТНАМОМ

Вашінґтон. — У вівторок, 11-го липня, президент Билл Клінтон повідомив, що ЗСА 22 роки після відступу американських військ з В'єтнаму встановляють з цією країною повні дипломаничні стосунки.

З часу закінчення в'єтнамської війни, у Білому Домі урядували чотири президенти — Джералд Форд, Джиммі Картер, Роналд Реґен і Джордж Буш, але ні один з них не спромігся на те, щоб дозволити собі визнати колишнього ворога, хоча Дж. Буш вже був почав топтати стежку в тому напрямі. Треба було Б. Клінтона, отого президента, якому ще багато його співгромадян не простило за те, що зумів вимотатися від військової служби якраз у в'єтнамській війні, де загинуло 58,000 американців, щоб відважився на такий крок.

Президент Б. Клінтон проголошує встановлення дипломатичних відносин з В'єтнамом

Проголошуючи це рішення, Президент був у товаристві не тільки членів свого Уряду, але й деяких „політично коректних" особистостей, починаючи від родин пропавших без вісти та членів Конґресу, котрі не тільки є ветеранами в'єтнамської війни, але також були полоненими та в'язнями. Вибираючи відповідні до моменту слова запозичені від президента А. Лінкольна після закінчення Громадянської війни та зі Св. Письма, президент Б. Клінтон підкреслив, що „ця хвилина дає нам можливість перев'язати власні рани" та починати йти спільним шляхом і нехай „ця хвилина стане початком гоїння та відбудови". Крім того Президент зазначив, що тепер матиме ще більшу можливість вимагати від в'єтнамського уряду точніших даних про тих 1,618 американських вояків пропавших без вісти.

Це повідомлення не пройшло гладко, критика посипалася з усіх сторін, а найперше від провідника республіканської більшости в Сенаті Роберта Дола та багатьох ветеранських організацій. Все ж таки аналітики уважають, що це був досить відважний крок зі сторони Президента, який хоче залишитися на ще одну каденцію.

Г. Удовенко відвідав Ізраїль

Київ (УНІАР). — У понеділок, 10-го липня, українська урядова делеґація, очолювана міністром закордонних справ України Геннадієм Удовенком, виїхала до Ізраїля з офіційною візитою.

Під час зустрічі з президентом Ізраїля Езером Вайцманом і прем'єр-міністром Ізраїля Іцаком Рабіном обговорено питання економічного співробітництва і підписано міжурядову угоду про торгівлю та взаємовигідну співпрацю в економіці. Сторони домовилися про створення комісії, яка підготує конкретні заходи для поглиблення економічного співробітництва між двома країнами.

Президент Ізраїля висловив підтримку швидкому розвиткові ділових контактів між обома державами. Г. Удовенко підтвердив запрошення прем'єр-міністра України Євгена Марчука прем'єр-міністрові Ізраїля І. Рабінові відвідати Україну.

Конвенція УПЛ відбудеться в Пармі

Парма, Огайо. — Українська Православна Ліґа молодшого й старшого відділів українського православного собору св. Володимира в Пармі, Огайо, буде господарем 48-ої Річної конвенції УПЛ, яка відбудеться в днях від четверга 27-го лип-ня, до неділі, 30-го липня ц. р., в приміщенні Голідей Інн, Індепенденс.

Ділові наради під час цих чотирьох днів конвенції відбудуться в Голідей Інн.

В часі конвенції в соборі св. Володимира відслужиться дві Служби Божі: одна в п'ятницю вранці о год. 9-ій, а друга — в неділю о год. 9:30 ранку. Служби Божі очолять Митрополит Константин, Архиєпископ Антоній та Єпископ Паїсій. У відправах візьмуть участь місцеві та позамісцеві священики.

У четвер, 27-го лупня, 48-му Конвенцію Українсь-кої Православної Ліґи від-криє гість-промовець д-р Ефталія Макріс-Волш — активістка Грецької Православної Церкви з Вашінґтону. Темою доповіді д-р Волш буде „Роля жінки в Православній Церкві".

У п'ятницю ввечорі, 28-го липня, відбудеться концерт української пісні й танку.

У суботу рано, 29-го липня, о. диякон Святослав Новицький з Вашінґтону виголосить доповідь на тему: „Чому ми робимо те, що ми робимо: символізм у православ'ї".

У суботу ввечорі, 29-го липня, в українському Православному Центрі св. Володимира відбудеться бенкет і забава.

Українська Православна Ліґа була заснована в 1946 році з метою сприяння ростові й розвиткові Української Православної Церкви та її молоді.

У конвенції візьмуть участь делеґати й гості з усіх частин Америки.

Українські парляментаристи знову програли російським

Київ (УНІАР).— В суботу, 8-го липня, українська парляментарна делеґація вилетіла до Москви, де 9-го липня відбулися футбольні змагання між збірними дружинами парляментів України і Росії.

На летовищі "Внуково" українську делеґацію, очолювану заступником голови Верховної Ради Олегом Дьоміним, зустріли депутати Державної думи Росії Володимир Плотніков і Микола Харітонов, а також радник амбасади України в Москві Євген Цимбал.

Гра відбулася на московському стадіоні "Динамо" й за нею спостерігав Президент Російської Федерації Боріс Єльцин.

Закінчилися змагання знову перемогою збірної дружини Державної думи Росії з рахунком 2:1. Обидва ґолі здобув Валерій Сичов, а з української сторони єдиний м'яч забив капітан дружини Ґеорґій Філіпчук.

Як зазначив О. Дьомін, політику робиться не тільки постановами, резолюціями, законами, а й народною дипломатією, зразком якої став цей матч. По закінченні його у готелі "Арбат" відбулося прийняття на честь українських парляментаристів.

Депутати України відвідали Третяківську ґалерію і меморіял 50-річчя перемоги в Другій світовій війні на Поклонній горі, де О. Дьомін поклав вінок від України.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

Україна — в числі найбільших боржників ООН

КИЇВ. — Генеральний секретар ООН Бутрос Бутрос Ґалі повідомив, що ООН існує лише завдяки 48 країнам, які реґулярно сплачують внески до бюджету організації. До списку найбільших боржників занесено: ЗСА— 1.18 біл. дол. боргу, Росію — 598.75 міл. дол. боргу, Україна — 217 міл.дол. боргу, ПАР — 113.91 міл.дол. Борг України розподіляється так: за внески на ведення миротворчих операцій ООН — 164.45 міл. дол. та за внески у реґулярний бюджет — 52.58 міл. дол. Б. Ґалі зазначив, що коли згадані держави не сплатять боргів, то до жовтня цього року ООН стане недієздатним банкрутом. ООН активно шукає заходів впливу на держави, які не платять внесків.

Привезли ліки для України

КИЇВ. — Згідно з пляном двостороннього співробітництва між військовими відомствами України і Німеччини, в Україну прибула делеґація німецького війська на чолі з інспектором медико-санітарної служби генерал-лейтенантом Ґюнтером Дешем. Тим же літаком в Україну доставлено дві тонни ліків, які німецька армія безплатно надала українським лікарням. Німецька делеґація ознайомиться з українською системою медичного забезпечення військовослужбовців, перспективами її розвитку. Передбачено зустрічі з вищим військовим керівництвом та обговорення конкретних питань дальшої співпраці.

Епідемія холери на півдні України

МИКОЛАЇВ.— Тут виявлено 196 хворих на холеру, з яких дві особи померло, а 15 перебувають у важкому стані. Виявлено два хворих у Херсоні. Холерний вібріон знайдено на морських пляжах Маріюполя. Лікарі заборонили купатися і ловити рибу в Південному Бузі та інших водоймищах, у яких виявлено холерний вібріон.

Чужоземці зможуть приватизувати об'єкти в Україні

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма підписав указ про заходи щодо забезпечення приватизації у 1995 році. Згідно з документом, цього року передбачається запровадити національний режим участи закордонних інвесторів у приватизації державного майна, щоб дати змогу чужоземним громадянам брати участь у приватизації підприємств на рівні з громадянами України.

Европейський банк збільшує кредит Україні

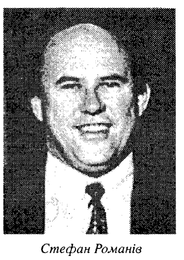
КИЇВ. — Тут відбулася пресова конференція представника Европейського Банку Реконструкції і Розвитку Олександра Сасвченка, який повідомив, що ЕБРР збільшує кридит Україні на 300 мільйонів дол. "Ставлення банків до України змінюється на краще, але покищо на кожного жителя України маємо 5 дол. кредитної маси. В той час як у Польщі, Естонії, Чехії, які проводять радикальні реформи, цей показник сягає 100 дол. на кожного мешканця", — зазначив Савченко. Відповівши на запитання журналістів О. Савченко подякував Рухові за те, що висунули його кандидатуру на посаду Міністра фінансів. Як відомо, до 1992 року Савченко був заступником голови Національного Банку України, а в 1992-94 роках — членом Центрального проводу Руху і тепер керівники Руху вважають, що Савченко є найліпшою кандидатурою на посаду міністра фінансів.

Є. Марчук покладає великі надії на чорноморське економічне співробітництво

КИЇВ — На пресовій конференції в Міністерстві закордонних справ виступив прем'єр-міністер України Євген Марчук, який поінформував, що процес Чорноморського співробітництва має стати важливим чинником стабілізації політичної та економічної ситуації в реґіоні. Це допоможе Україні налагодити зв'язки з багатьма країнами. Марчук також поінформував , що в цей час ідуть переговори Валерія Шмарова в ЗСА та Геннадія Удовенка в Ізраїлі.

ВІДБУВСЯ 21-ИЙ З'ЇЗД СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ АВСТРАЛІЇ

Мельбурн, Австралія (С. Ш.) — 21-ий З'їзд Союзу Українських Організацій Австралії (СУОА) відбувся 10-11 червня ц. р. в місті Мельбурн, на який прибули делеґати з цілої Австралії. Перед початком з'їзду відбулася громадська конвенція з метою підготування конкретних пропозицій до праці з'їзду СУОА, поділившись думками конструктивного характеру та окремим досвідом громад. Предсідником конвенції обрано д-ра Святополка Шумського з Аделайди, а секретарем Ярему Полатайка з Мельбурну. До-повідали голови громад: Степан Романів з Вікторії, д-р Іван Снятинський з південної Австралії, Ярослав Дума з Нової Південної Валії, Стефан Піскор і Франко Веприк з Квінсленду (де діють дві українські громади) та Ірена Форостенко зі столичної Канберри. Всі вони ділилися досвідом ґромадських організацій, культурно-мистецьких гуртків і об'єднань, секцій і комітетів допомоги Україні. Також, обговорювали справи пов'язані з іміграцією українців до Австралії та проблемою збереження сучасних і майбутніх поколінь українськими, для чого

Стефан Романів

особливо потрібно звернути увагу на знання української мови. Конвенція відбувалася під кличем всеукраїнської консолідації та дружньої співпраці на цьому секторі представників всіх поколінь. Звернемо особливу увагу на шкільництво, яке вимагає негайної уваги в покращанні виховної роботи. Одначе, як підкреслив д-р С. Шумський, найбільша роля у вихованні дітей та молоді належить батькам. Саме вони у найбільшій мірі передають дітям любов до Бога, до рідної мови і культури. Отож, коли діти не володіють українською мовою, як стверджує довголітній невтомний виховник професор Д. Нитченко, то це не є їх вина. У цьому винні батьки.

Обговорювали учасники конвенції відзначення 50-ліття поселення українців в Австралії, налогодження тісніших зв'язків з Україною та іншими нашими громадами у світі. Загально, делеґати конвенції намагалися знайти спільну відповідь на питання — як краще зберігти українцями нас, наші покоління, а також, як найкраще нести нашу допомогу Україні.

Після громадської конвенції в суботу розпочато 21-ий З'їзд СУОА, який продовжувався і в наступному дні та який за традицією розпочато молитвою „Отче наш".

Обравши ділову Президію, делеґати знову довірили бути предсідником д-рові С. Шумському, а його заступником обрано Юрія Кошарського. До секретаріяту Президії було обрано Марію Ковальську та д-ра Івана Снятинського (обоє з Аделайди). До почесної Президії запрошено Владику Івана Прашка, УКЦ, почесного генерального консула в Австралії Зіну Ботте, пастора Української Євангельсько-Баптиської Церкви Івана Подоляка і отця-протоієрея

(Закінчення на стор. 3)

Приїзд Єльцина в Україну знову відкладено

Київ (УНІАР). — Пресова служба міністерства закордонних справ Росії повідомила, що візита Президента Боріса Єльцина в Україну відкладається на невизначений час, у зв'язку з гострою серцевою хворобою російського президента. Як сказано в повідомленні, стан здоров'я Єльцина задовільний, він продовжує керувати державою з лікарні, але тиждень-півтора він пробуде під наглядом лікарів, тому плянувати візиту в Україну немає змоги.

ПОЇЗДКА НА „ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ"

Ню Йорк (І. Мачай). — Заходом Окружної Управи СУА Округи Ню Йорк відбудеться „День Союзянки" в неділю 6-го серпня ц. р. на Союзівці. Цього року цей „День Союзянки" є присвячений 70-літтю СУА. Автобус виїде в год. 8-ій вранці з-під домівки СУА 108 Друга аве. в Ню Йорку. Кошт переїзду 18 дол. Місця слід замовляти у Лідії Закревської: 62-68 81-ша вул., Middle Village, N. Y. 11379, тел. (718) 426-9279 або в Оксани Лопатинської, телефонуючи між годиною 9:30 ранку і 4:30 по полудні, крім поне-ділка, на число (212) 777-1336.

В АМЕРИЦІ

У ПОНЕДІЛОК, 10-ГО ЛИПНЯ, президент Билл Клінтон у Нешвіллі, Тенн., на конференції, присвяченій родині та засобам масової інформації, котру зорганізував віцепрезидент Ал Ґор, пропаґував громадські вартості, де на першому місці знаходиться справа телевізійних програм переповнених насильством, нестямністю та дикістю. Він сказав, що підтримує пропозицію Конґресу, вимагати від виробництв телевізорів вмонтування окремого комп'ютерного чипа, котрий автоматично виключавби програми, що їх диктори зкляси-фікували невідповідними. На думку аналітиків з усього видно, що Президент не хоче залишити боротьби з телевізійною нестямністю виключно республіканцям.

У МІСЦЕВОСТІ ЮНІОН в Південній Каролайні, минулого понеділка, 10-го липня, розпочато вибір лави присяжних для судової справи Сузан Смит, яку оскаржено у вбивстві її двох синків — трирічного Майкла та 14-місячного Алекса. У той самий час д-р Доналд Морґан зі стейтового Департаменту психічного здоров'я, під час переслухань про спроможність підсудної бути судженою, сказав, що вона є на це спроможна тільки при першій нагоді може пробувати відібрати собі життя. 25-го жовтня 1994 року С. Смит повідомила поліцію, що її хлопчиків захопив невідомий мурин при насильному реквіруванні її авта, що викликало крайовий розголос цієї події, а вже 3-го листопада вона призналася, що втопила обидвох хлопчиків у недалекому озері.

ЗГІДНО ЗІ ЗВІТАМИ КРАЙОВОЇ ліґи міст, американські міста намагалися оминути минулого року бюджетні проблеми коштом занедбання конечних направ і фундаментальних поліпшень почавши від мостів до водопровідних маґістраль. Інформації у звіті зібрано із 417 міст, які намагаються утримати свої видатки , з того тільки половина опитуваних місцевостей спромоглась на втримання видатків меншими, як річні приходи. Інші намагалися обнизити кошторис, зменшуючи свої послуги та переводячи спільні акції з іншими округами.

У СВІТІ

У МАЙНАМАР, КОЛИШНІЙ Бурмі, військова хунта звільнила з шестирічного домашнього ув'язнення Дав Анґ Сан Су Кай, керівника демократичної опозиції та нобелівську лавреатку з 1991 року.Західні дипломати у Янґоні, столиці країни, стверджують, що керівники військової хунти запевняють, що 50-річну Дав Анґ Сан Су Кай звільнено без будь-яких обмежень. Попередньо ці ж самі військові чинники пропонували їй звільнення з тим, що виїде з країни та не буде повертатися, на що вона не погодилась. Місцева влада про її звільнення повідомила засоби масової інформації одним реченням: „ Наказ про обмеження рухів Дав Анґ Сан Су Кай до її мешкання скасовано з сьогоднішним днем".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Економічний і культурний розвиток мають іти в парі

Сьогодні Україна повністю стоїть під знаком важкої економічної ситуації та стихійного економічного розвитку. Найбільше і безпосередньо терплять з приводу нестабільности та кризової економічної ситуації її громадяни у щоденному житті і вони потребують негайно стабільної її поправи, щоб могти вижити та втриматися на поверхні.

Говориться, отже, і пишеться на всі лади на цю тему і тільки чуємо про те, як знайти способи піднесення економічного рівня в Україні, поширення великого і малого бизнесу та зв'язків із західніми державами, які можуть своїми засобами допомогти Україні стати „на ноги".

В тому напрямі іде тепер також уся допомога діяспори та постійний пошук за підприємствами і приватними людьми, які схочуть вложити певний капітал у цю справу та спробувати вести торгівлю з Україною і в цей спосіб допомагати їй. Пишемо доволі часто в нашому щоденнику про такі можливості у вимінній торгівлі, про різні способи нав'язування бизнесів і не один раз подаємо ще і адреси осіб, які саме тим зацікавлені.

Зауважуємо також останнім часом, що економічні справи особливо зацікавили молодше наше покоління і можемо легко вказати на позитивні досягнення в тому напрямі, які приносять користь і одній, і другій стороні. Ніде правди діти, не можна вимагати, щоб економічний стан, в якому перебуває тепер Україна, можна було змінити на американський лад за два-три роки, бо на те треба довшого часу і ширшого процесу, щоб підніс державу з руїни, в якій вона опинилася після розвалу совєтської імперії.

А все ж таки нам здається, що при всій необхідності наголосу на економіку і поліпшення фінансового стану України, не слід нам усім ні на хвилину забувати про те, що найсмачніша ковбаса не зможе замінити духовної поживи і що коштом звернення очей лише у сторону економічного розвитку не можна забувати всі культурні потреби, які тепер, на жаль, відходять на другий плян саме через зовсім прозаїчні мотиви і тут вже криється не лише причина того, що частина населення дійсно живе в економічній скруті і може справді не має спроможности думати про культуру і плекання культурних цінностей, бо якось так сталося, що цю скруту щоденного побуту переживають дуже тяжко найбільше люди старші віком, для яких культурні надбання були завжди не менш важливі, ніж побутові. Однак щораз більше чуємо, що молодь краще дає собі раду в житті, промишляє леґальним, а часом і нелеґальним способом і не відчуває особливо матеріяльної скрути. Власне із наголосом на бизнес, який іде від провідних політичних та економічних верств, молодь не має зацікавлення до культурних проявів і не дуже охоча до їх плекання. Про це поступове і невпинне завмирання нашої культури тут і там ми вже писали не один раз, бо його прояви насувають постійні думки і про те, що буде з черговими поколіннями українців, коли ми залишимо культурний розвиток і наміри культурного відродження нації так далеко позаду економічного, навіть коли цей останній є конкретною потребою сьогоднішнього і завтрішнього дня.

Як виховається покоління теперішніх чи майбутніх дітей, коли ми не звернемо належної уваги на українське шкільництво, на науку та плекання справжньої, непідробленої української історії, літератури чи мови? З яких родів виростуть прийдешні письменники, поети, музики, художники, як у кожного на думці тепер буде тільки бизнес і повна кишеня „зелених"?

Ні, економічний і культурний розвиток мусять іти в парі, для добра української молодої держави. Тут треба розумного балянсу, бо тільки розумний і виважений може створити повноцінну Україну, рівну з іншими державами західнього світу, бож 50 років тому серед засновників ООН таки була вона, наша Україна, хоч і в постаті рабині, а таки була і буде, але хай завжди пам'ятають ті, що творять політику держави, що крім півстолітньої ООН і економічних спільнот є ще одна важлива міжнародна організація, покликана оберігати всі прояви культури на нашій землі, яку, однак, трохи забувається у вирі політично-економічних катаклізмів — горду і звучну ЮНЕСКО.

Невже це ще одна мертвонароджена дитина плянети? Коли про культуру забувається, відсувається її на задній плян, то що буде оберігати ЮНЕСКО?

Микола Руденко

ЧЕРВЕНЬ В УКРАЇНІ

III

9-го червня відбулася зустріч в Сочі президентів України й Росії з приводу розподілу Чорноморської фльоти та узаконення місця його базування. Зустріч завершилася підписанням принципових угод, фахівцям доручено узгодити технічні деталі й ціни на кораблі та оренду бухт. І ось мені стосовно Л. Кучми доводиться чути те саме, що сипалося на голову Леоніда Кравчука: „Зрадник!" Власне, становища наших Президентів майже не змінилися на цих переговорах: Чорноморська фльота ділиться порівно поміж Росією та Україною, більша частина українських кораблів (32%) може бути продана Росії. Базується Чорноморська фльота у Севастополі, де Росія винаймає для нього базу. Українська фльота, що тепер називається Військово-морськими силами України, також базується в Севастополі. Там є 5 бухт, яких вистачає для обох фльот. Так стояла ця справа за Л. Кравчука, так вона й узаконена в Сочі підписами Л. Кучми та Б. Єльцина. Слід додати: аби це було саме так, довелося відбити багато несприятливих вимог Росії. Це й спроби досягти подвійного громадянства для росіян в Україні, це вимога передати Севастопіль-місто в повне підпорядкування Росії, без права базування в ньому української фльоти. Йшлося навіть про те, що українська фльота має бути виведена не лише з Севастополя, а взагалі з Криму. Ці вимоги (та й багато інших) були гідно відбиті.

Можна зрозуміти наших патріотів: їм важко миритися з тим, що на території України залишаються потужні військові формування надпотужної сусідньої держави, чиєю колонією ми вчора були. Але мусимо знати: хоч як би ми сьогодні домагалися їхнього виведення — цього не станеться. Тут навіть можна спровокувати війну поміж Україною та Росією — для мирного вирішення цієї проблеми не на-спів час. Щоб детально пояснити суть цієї нелегкої справи, потрібна не одна сторінка. Коротко можна сказати так: якщо Санкт Петербурґ був для російської імперії вікном в Европу, то Севастопіль — це двері у широкий світ. За Севастопіль російська імперія не шкодувала вояцьких голів, їх там складено сотні тисяч. Він, Севастопіль, вважався символом слави російської імперії. Оскільки Росія фактично не перестала вважати себе імперією, хоч це й не афішується нині, без Севастополя вона себе не здатна мислити. Отож називати наших Президентів зрадниками тільки за те, що вони неспроможні власними силами вигнати москалів із Севастополя — це щонайменше навчатися реалізму в барона Мюнхгавзена.

Я певен: те, що досягнуто в Сочі — це сьогодні максимум. Певен також у тому, що в недалекому майбутньому історія подарує нам можливість позбутися російського панування в Севастополі. А покищо належить розумно пильнувати те, що вона подарувала нам сьогодні. Бо золота рибка, яка спершу подарувала бабусі царство, а відтак через надмірні забаганки залишила її біля розбитого корита, живе не деінде, а саме в Чорному морі.

Я сприймаю доволі болісно брутальні випади деяких ура-патріотів і проти першого Президента, й проти другого. Вони, ці люди, стали аж надто сміливими тільки тоді, коли боятися нічого. За Брежнєва й Щербицького їхніх голосів ніхто не чув. А тепер змагаються поміж собою, хто спритніше влучить у Президента грудкою багна. Гадаю, не держава повинна охороняти честь і гідність глави держави (вона, держава, в таких випадках обов'язково вдається до зловживань) — це має робити свідома громадськість. Адже ж честь Президента України — це честь самої України. На жаль, наші Президенти в цьому розумінні цілком беззахисні.

Не можна обминути подію, що сталася в червні хоч і не на території України, але мала гучні відгуки серед наших громадян. Я маю на увазі рейд чеченських бойовиків на чолі з Шамілем Басаєвим на Ставропільщину, до Будьонновська. Гадаю, подробиці рейду широко відомі, але його морально-політична оцінка виглядає не однозначно. Так, скажімо, Боріс Єльцин, якого ця вістка застала в Канаді, на нараді „великої сімки", відразу ж зробив заяву такого змісту: нарешті дудаєвці викрили себе остаточно як антигуманна, жорстока банда, для якої життя мирних громадян не варте й шеляга.

Переказую заяву Єльцина своїми словами, проте викривлень тут немає жодних. Вона мене обурила своїм лицемірством і цинізмом. Поперше, ще треба довести, що то був загін дудаєвців, а не басаєвців — відомо, що поміж Дудаєвим та Басаєвим давно існували поважні розбіжності в стратегії й тактиці ведення війни проти Росії. Дудаєв виступив з заявою, в якій він засуджує дії Шаміля Басаєва в Будьоновську — і, на мій погляд, йому можна вірити.

(Закінчення буде)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ
А. Курдидик

Мастак на всі руки

(Кілька зауважень до виставки Д. Фаркавця)

Ґалерія Осередку Української Культури й Освіти (ОУКО) у Вінніпезі має право гордитися реєстром того, що презентувала вона своїй спільноті. Були це мистецькі виставки гостей здалека і зблизька, зокрема ж своїх, вінніпеських, творців. Різний був рівень тих виставок, від мистців, які не потребують реклями, до дебютантів-початківців, яких часто перша їх виставка була й останньою та які без шкоди для себе і для нашої культури залишили вимогливу арену мистецтва. Правда, деякі із згаданих дебютантів втрималися, а то й підросли у своїй творчості — і за цими з приємністю слідкуємо.

Виставка, про яку мова, рідкісна в усій своїй суті. Дмитро Фаркавець, що виставляє спільно з Галиною Федерсел, домінує на ній беззастережно, бо його партнерка менше помітна. До речі, виставка підсумовує чверть століття праці Д. Фаркавця для рідної культури, це таки ретроспективний показ його спроб, осягів і сміливих починів на різних культурних та мистецьких відтинках своєї спільноти. Відкриваючи офіційно виставку, Євген Червик слушно та з гумором сказав, що приділити точно Д. Фаркавця до якоїсь виключної ділянки було б важко, — всюди він відважний та оригінальний, дарма що загал знає його насамперед як незрівняного емаліра. Доповнімо це ствердження, що попри Д. Фаркавця не маємо сьогодні українського мистця в цій традиційній царині нашої культури, бо клясична в ній мисткиня Марія Дольницька (1895—1974) не знайшла досі достойного наслідника, а Кость Шонк-Русич (1915—1983) поза вдатні спроби в емалі не виявився в ній повністю. Д. Фаркавець зробив емаль своїм „верстатом", віддався їй з пристрастю та відвагою і добився на цьому відтинку мистецтва справжніх успіхів фактурально та тематично. Його цікавили проблеми, наскільки може емаль бути великим твором і для цього на виставці, про яку мова, маємо з цієї техніки справжні шедеври (найбільша та наскладніша!), а тематично Д. Фаркавець однаково сильний в іконі Пречистої і Христа, як і в звичайному портреті (вперше!) та емальному краєвиді й ілюстрації.

Виставка Д. Фаркавця в ОУКО, що заплянована до 31-го липня ц.р. та яку таки щиро радимо всім побачити, повна його емалі і на ній справді можна навчитися основно, що це таке емаль та про її труднощі і можливості. Тут же із подивом переконаєтесь, що Д. Фаркавець панує теж над іншими родами образотворчости, від краєвиду до портрету включно, і знову його цікавить різна їх техніка та різний розмір, при чому знайдете небуденний на подібних виставках... мікроскоп і можете в ньому оглянути найменшу досі картину світу, міліметрового формату, за який наш мистець удостоївся, як перший, мабуть, українець, місця у світовому реєстрі рекордів Ґінесса. І таки на цій же виставковій залі ви ще побачите, що наш вінніпежець небуденний своїми осягами у... скульптурі, при якій зводите плечима за її ориґінальність, як теж в акварелі, що її вже кожний зарис зраджує бездискусійного мистця.

Та нарешті маємо ще й Д. Фаркавця — карикатуриста. Ми сміло зарахували б карикатуру, як другу „начальну" пристрасть цього мистця, бо він пробує її не тільки в рисунку та скульптурі, але й у такій з першого погляду неймовірній фактурі, як емаль, де нам досі такої спроби не доводилося бачити, — і знову в повній та відповідальній мистецькій формі. І з тією пристрастю до карикатури ми переходимо до ще іншої творчої ділянки Дм. Фаркавця — до його видавничих зацікавлень, — відомо ж бо кожному вінніпежцеві та, мабуть, кожному цінителеві нашої преси, що й журнал гумору та сатири „Канадун" — це теж дитина нашого мистця від назви до змісту і карикатур. Сім чисел цього місячника — це сьогодні білі круки нашої періодики, назагал бідної на такі видання і шкода що тільки фінансова сторона не дозволила продовжувати їх появу, — теж „по-фаркавецьки" сміливу й оригінальну.

Вже все? Аж ніяк, бо, на диво, у ґаблькоті, де на виставці „Канадун", маємо ще й... книжки авторства Д. Фаркавця, які він почав ще на близькому йому Закарпатті десятки літ тому чеською мовою, бо таку засвоїв у школі. Це перша й остання тією мовою, бо всі пізніші були вже виключно рідною нашому мистцеві — українською.

Щиро радимо всім: невже така виставка, як Д. Фаркавця, може когось не зацікавити?

Ярослав Гайвас

МЕНШИЙ БЕЗПОСЕРЕДНІЙ УСПІХ, АЛЕ НАУКА ВЕЛИКА

III

Ми не будемо подавати прізвищ людей, яких він зробив відповідальними за невиконані пляни, ми тільки подамо установи, керівники яких, на його думку, „саботували" „Слобожанський Великдень" 1995 у Харкові. Насамперед він узагальнює: „Навіть моральної підтримки з боку її (Західньої діяспори) лідерів не було". Дуже тяжке обвинувачення і занадто загальникове, тому голова такої поважної інституції, як Українська Всесвітня Координаційна Рада не має права його висловлювати. Бо як же після цього співпрацювати з тими всіми людьми? Але далі ще гірше: „Фактично саботували 'Слобожанський Великдень' члени УВКР, президент Світового Конґресу Українців (прізвище оминаємо), генеральний секретар цієї організації, президент КУК (Канада), голова Народного Союзу (ЗСА), президент Товариства об'єднаних українських канадців. І найбільше претенсій маю до Президента УККА. ...А з іншого боку, чого мені мати претенсії до голови УККА, коли проіґнорували цю акцію президент Об'єднання українців у Російській Федерації, редактор місячника „Сучасність" із Києва, репрезентант українців у Криму". На окремий запит редактора, чи голова УВКР йде свідомо на „конфронтаційні процеси", запитаний відповідає: „На це треба йти свідомо". На кінець голова УВКР в тому самому звинувачує і Міністерство у справах національностей і Міністерство освіти. Зате він висловлює признання декільком іншим особам, а між ними прямо виняткові діячці-самородкові з Харкова Галині Підопригорі, яка не лише фінансово підтримує, але й працює з посвятою для сиріт та для різних національних установ.

Без звинувачень у бойкоті, спеціяльний кореспондент „Вістей з України", звідки беремо й інші дані та цитати, Юрій Валуєв подає такі конкретні, для нас на майбутнє повчаючі, недоліки:

„Отже, подій у ці Великодні дні на Харківщині і в місті відбулося більш ніж досить. Навіть деякі заходи проходили без участи гостей, бо в цей час в іншому місці відбувалися не менш цікаві і важливі події. Усе це трапилося через неузгодженість роботи двох оргкомітетів — київського і харківського. Кожен із них мав свій плян. Мабуть, краще було б все таки мати один, але мобільний і дійовий оргкомітет. У місті майже зовсім не було реклями заходів „Слобожанського Великодня". Не було потрібної інформації і в готелях, де жили гості. У програмках, віддрукованих у мінімальній кількості, часто не зазначалося, де саме відбуватиметься той чи інший захід. Усе це — на совісті господарів. Як і те, що лише за чотири чи п'ять днів до початку свята обласне начальство спромоглося прийняти відповідне рішення про всеукраїнський захід. Багато в чому не збігалися точки зору керівництва УВКР і Харківської області, по-різному вони сприймали „Слобожанський Великдень" і його значення.

Не виявилися на висоті й обласні осередки партій демократичного спрямування та громадських організацій, в тому числі харківські відділення товариств „Україна" і „Просвіта". Через їх пасивність дуже нечисленним був мітинґ на майдані Свободи 26 квітня, в сумну річницю Чорнобильської трагедії. Усе це стане предметом подальшого обговорення".

Хоч і не найвагоміший, але найприкріший недолік був у тому, що не дописали члени УВКР. Цей момент вимагає особливого вияснення, щоб на майбутнє ні в якому разі не допустити до подібного. Про нього Ю. Валуєв пише:

„Не змогла провести свого засідання і УВКР, бо не було кворуму. Деякі члени Координаційної Ради з Америки, Канади, Польщі, Румунії, інших країн, та й самої України, не прибули до Харкова без будь-яких пояснень".

(Закінчення буде)

Марія Храплива

ЖИТТЄДАЙНЕ СОНЦЕ

Стародавні народи обожнювали сонце, будували йому святині і приносили жертви. В єгиптян бог Сонця вважався Атон, у греків — Геліос, у давній Русі — Дажбог. Гіппократ, лікар стародавньої Греції, приписував соняшні купелі як лік на заниділі м'язи, на рани, які не гоїлися, скорбут, ревматизм тощо. Римляни будували солярії і тераси на дахах домів для т.зв. геліотерапії, яку залюбки практикували ще в XIX столітті.

Життя на Землі розвинулося завдяки соняшному промінню, яке дає енергію у формі світла і тепла. Як без повітря, води, їжі, так і без соняшного світла життя не могло б існувати. Рослини виробляють карбогідрати, абсорбуючи соняшну енерґію, воду і двоокис вуглецю. Цей процес — фотосинтеза — дає поживу рослинам, а з тим і людям. Звірята харчуються рослинами, а людина користується рослинами і звірятами для поживи, одежі, будови приміщень тощо. Навіть викопне паливо — вугілля, нафта і ґаз — це теж продукти колишньої фотосинтези — рослин і звірят, яких перед віками покрила земля.

Сонце впливає на погоду. Від тепла його променів випаровує вода з морів, рік, а згодом вона падає на землю у вигляді дощу, снігу і граду. Коли хмари (краплинки дощу, завішені в повітрі) відбивають соняшне проміння назад у простір, твориться нерівна температура і різниця атмосферичного тиску, яке викликає вітер і зміну погоди. Після Сонця люди орієнтувалися щодо часу, спостерігаючи його місце на небі. Для кораблів Сонце було дороговказом.

Сонце не лише забезпечує людину світлом і теплом, але й позитивно впливає на неї, підносить її самопочуття, злагіднює невралгію, зміцнює нашу відпорність на окремі недуги і навіть лікує деякі з них. Соняшне тепло розширює кровоносні судини і поліпшує кровообіг. Приспішує видужання і гоїння ран, попечення і відкритих жильних виразок. Сонце стимулює синтезу вітаміни „D" у шкірі, відкритій для його променів. Ця вітаміна необхідна для будови сильних костей і запобігає їх пористості. Старшим людям поручається соняшне проміння, як антидот на їхні недомагання. Воно полегшує депресивний стан, безсонність, викликує краще самопочуття і заохочує до активности. Це немов іньєкція еліксиру, що привертає молодість і здоров'я.

Промені сонця входять до нашої системи через очі. Очний нерв викликує в мозку стимул до внутрішніх процесів, збуджує функції численних залоз, органів, реґулює рівень протеїни і крови. Цікаво, що сліпі люди позбавлені тієї внутрішньої спонуки.

Є, однак, професії, в яких люди позбавлені світла Сонця. Це гірники, що працюють під землею. Під час праці вони кілька разів денно дістають дозу штучного світла від кварцових лямп, що є замінниками соняшного світла. В індустріяльних центрах, де багато димів, а також в районах, де є обмаль сонця, небо захмарене, часто падає дощ, треба насвітлюватися штучним світлом. Брак сонця у людей, які живуть на Півночі, впливає яскраво на їхню психіку. Вони понурі, нетовариські, депресивні, навіть коли танцюють на вечірках — не усміхаються і не розмовляють. Зовсім нагадують манекенів. Коли порівняти їх, або навіть меланхолійних данців, де є обмаль сонця, із життєрадісними італійцями, які мають подостатком сонця, то різниця велика.

Якщо Сонце має такий корисний вплив на наш фізичний і психічний стан, то може ми повинні якнайбільше піддаватися його дії. Тут, однак, поміркованість і обережність є необхідні. Безконтрольно продовжувані соняшні купелі не є корисні. Зокрема ультрафіолетні промені Сонця можуть спричинити опік шкіри (головно у людей, які мають ясну шкіру), піхурі, передчасні зморшки, послаблення імунітету і навіть рак скіри — меланому. Людина може осліпнути, дивлячись прямо на Сонце.

Ультрафіолетні промені — короткохвильові, невидимі для людського ока промені, засмалюють шкіру, але і нищать її. Плетені матеріяли одягу, а також мокрі купелеві на пляжі ніяк не хоронять шкіру перед шкідливими променями Сонця. Траба уникати дії Сонця в полудневих годинах і вживати охоронні креми. Шкідливі наслідки загоряння на Сонці можуть показатися навіть за кілька років.

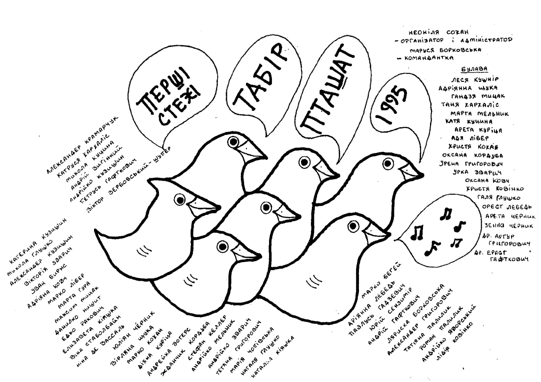
На щастя, у верхній атмосфері Землі існує смуга озону, яка охороняє Землю і абсорбує шкідливі промені Сонця. Озон зипиняє майже всю проникливу короткохвильову радіяцію Сонця: космічну, ґамма, Х-промені і майже завжди ультрафіолетову. Але коли заіснує зменшення озону через занечищення атмосфери, ультрафіолетових променів тоді більше дійде до землі. Ультрафіолетові промені не проходять крізь скло.

Чим є те життєдайне Сонце, що є нашим добродієм, а разом з тим може бути і шкідливим. Сонце — це величезна палаюча куля ґазів. Це зоря, одна із безчисленних зірок галактики Молочного (Чумацького) Шляху, яка обертається навколо своєї осі (один оберт за один місяць). Навколо нього обертаються його плянети. Лише в 1543 році Коперник відкрив, що не Земля, а Сонце є центром нашої системи. Сонце, зірка середньої величини, є віддалена від Землі на 93 мільйони миль (150 мільйонів кілометрів) і є 1.3 мільйона разів більша, ніж Земля. Світло від Сонця до Землі доходить за 8 хвилин і 20 секунд. Температура на його поверхні є 5,500° C, а в середині 500.000° C. 70% Сонця — це ґаз водень, 25% ґаз гелій, а решта — інші елементи, які є в Землі, лише вони у ґазовому стані.

Соняшна енерґія твориться у центрі Сонця, де відбуваються потужні ядрові реакції, коли водень з'єднається і творить гелій. Цей процес — це „fusion" злиття, реакція несамовитої сили, яка продукує велетенську енерґію у формі електромагнетичної радіяції, викидає промені різної довжини, в тому числі світло, яке доходить до Землі. Вік Сонця коло 5 більйонів років і ще на стільки ж років вистачить в ньому пального. Колись Сонце вигорить, завмре, скорчиться і стане малою чорною зіркою-„карликом", на жарґоні астрономів.

Все, що знаємо про структуру Сонця та його внутрішні процеси, є завдяки студіям над його світлом. Промені Сонця, пропущені через спектроскоп, виявляють багато темних, тонких ліній. Кожна з них означає абсорбцію світла атомами і молекулами первнів, з яких складається Сонце. Спектроскопія — це неперевершений середник в руках астрономів у їх студіях зірок і плянет, постачає всі інформації включно зі структурою, температурою, тиском, енерґією і внутрішніми процесами.

Привіт

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ
— НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

ЗАПИТНИК РЕДАКЦІЇ „СВОБОДИ"

ВИСОКОПОВАЖАНІ ЧИТАЧІ,

Згідно з вислідами проведеного запиту, за рішенням більшости Ваших голосів „Свобода" залишається щоденником. Бажаючи довідатись, які матеріяли Ви читаєте, а які ні, та яких статтей Ви бажали б бачити більше або менше, просимо Вас відповісти на цей запитник. Висліди опитування будуть опубліковані у нашій газеті.

Чи Ви читаєте:	Так	Ні	Чи бажаєте їх Більше	Менше
Вісті з України	☐	☐	☐	☐
Вісті з Америки	☐	☐	☐	☐
Міжнародні вісті	☐	☐	☐	☐
Життя громад західньої діяспори	☐	☐	☐	☐
Вісті з діяльности УНСоюзу	☐	☐	☐	☐
Проблеми політики України	☐	☐	☐	☐
Проблеми економіки України	☐	☐	☐	☐
Проблеми екології України	☐	☐	☐	☐
Наукові теми	☐	☐	☐	☐
Мистецькі теми	☐	☐	☐	☐
Релігійні теми	☐	☐	☐	☐
Редакційні статті	☐	☐	☐	☐
Визначні досягнення українців	☐	☐	☐	☐
З життя молоді	☐	☐	☐	☐
Спортові вісті	☐	☐	☐	☐
Белетристику	☐	☐	☐	☐
Листи до редакції	☐	☐	☐	☐

Ім'я (якщо бажаєте подати) ....

Вік, місце проживання, професія ....

ПРОСИМО ВИРІЗАТИ ЗАПИТНИК І ВИСЛАТИ ДО 15-ГО СЕРПНЯ НА АДРЕСУ:

SVOBODA
30 Montgomery St.
Jersey City, NJ 07302

РЕДАКЦІЯ

„Нема то як на Союзівці"

Як відомо, в днях 22-25-го червня ц. р. на Союзівці відбувся 26-ий З'їзд делеґатів Українського Лікарського Товариства Північної Америки та 33-тя наукова конференція УЛТПА. Цей з'їзд був важливим, бо на ньому порушувалися важливі справи УЛТПА — в тому числі були наукові конференції на актуальні медичні теми, дискусії, науковий конґрес Світової Федерації Українських Лікарських Товариств, який має відбутися в Одесі наступного року, питання дальшої медичної допомоги відродженій Україні та інші. Але перед тим, як більше сказати про з'їзд лікарів, при цій нагоді не можна дещо не сказати про відому тепер для кожного українця в Америці Союзівку.

Так, то правда, що „нема то як на Союзівці", як нераз ми чуємо і читаємо цей влучний вираз. І дійсно: розташована в Кетскильських горах стейту Ню Йорк, оселя Союзівка влітку буквально потопає в морі оточуючої її розкішної і різноманітної зелені природи. І тому й недивно, чому ця оселя і оточуюча її природа вважається одним з найкращих (якщо таки не найкращим) місцем відпочинку і вакацій. Тому, аби задоволити потреби відпочинку та товариських зустрічей членів (і нечленів) Українського Народного Союзу, як також з метою набуття приміщень для старших віком членів, ще в 1952 році було закуплено посілість в горах Кетскілл. „Ця оселя, — писала голова УНС Уляна Дячук, — стала відразу центром товариського і виховного життя, де за всі роки існування вже кілька поколінь членів проводило вільний від праці час, де тисячі членів-студентів мали можливість працювати та запізнати своїх ровесників українського походження з різних сторін Америки і Канади, де рік-річно відбуваються різні табори, що не тільки сприяють вихованню дітей і молоді в українському дусі, але також допомагають у вишколі учителів українознавства та піднесенню їхнього знання для праці в суботніх школах. Ця оселя, відома всім як Союзівка, вповні себе виправдала, бо сповняє всі покладені на неї завдання". („Альманах УНС" за 1994 рік. До речі, завітавши на цьогорічний з'їзд лікарів на Союзівці, Уляна Дячук виголосила до лікарів дуже гарну привітальну промову).

Гірська природа, відновлені кімнати, домашня кухня, сім тенісових кортів, відбиванкові майдани, олімпійського розміру басейн, мистецькі та розвагові імпрези, як також багато інших удогіднень — все це свідчить про те, що Союзівка дійсно є гарним місцем для товариських зустрічей, з'їздів, весіль і т. д. (До того ж, для членів УНСоюзу дається 10 відсотків знижки).

Вже цього сезону оселя гоститиме в себе два табори — від 1-го до 15-го липня — відпочинковий табір для хлопців віком 7—12 років. Заплянowано прогульки, плавання, ігри, український фолькльор. Також в той самий час відбудеться табір дівчат з тією самою програмою. А від 5-го до 20-го серпня — майстерня українського народного танцю. Юнаки і юначки матимуть змогу не тільки побачити, але й навчитися традиційних українських народних танців як для початкуючих, так і для заавансованих.

Але й це ще не все. Тенісова ланка УСЦАК подала до відома, що на літній сезон на Союзівці заплянowано такі турніри: 1-2-го липня — УСЦАК —Схід, 5-6-го серпня — Подвійні ігри, 2-6-го вересня — мистецтва УСЦАК і 16-12-го вересня — клюбові першенства КЛК. А якщо йдеться про зимовий сезон, то на Союзівці також і про це пам'ятають: заплянowано лещатарські прогульки. Для тих, хто не має досвіду в таких прогульках, до послуг будуть групові лекції їзди на санях, їзда на ковзанах, на лещатах і т. д.

Прибулі на Союзівку особи мешкають в будинках, які мають кімнати з усіма вигодами. Я замешкав в будинку під назвою „Ужгород". Кільканадцять кроків від цього будинку міститься будинок адміністрації та їдальня, а ще трохи далі ліворуч — великий басейн.

Одним словом, як пише Галина Колесса, „Союзівка славна не лише своєю красою, але й традиціями — вона відіграє також важливу ролю в житті української діяспори, сповняючи особливу місію — об'єднання української громади".

З вищеподаного стане зрозумілим чому заплянowаний в цьому році черговий, тобто, 26-ий з'їзд делеґатів Українського Лікарського Товариства Північної Америки відбувся власне на Союзівці. Бо таких вигід, які має Союзівка, мабуть було б важко знайти де інде.

Приємно було знову зустрітися і побачитися не тільки з територіяльно близькими колегами — докторами Миколою Дейчаківським, Мироном Боднарем, Юрієм Русином (Клівленд та околиці), але також з лікарями дальших стейтів — докторами Павлом Пундієм, Павлом Джулем, Ахілем Хрептовським (Чикаґо), Степаном Ворохом (Ню Джерзі), Степаном Тимківим (Мериленд) та багатьма іншими.

Багата й різноманітна була наукова частина з'їзду. Було виголошено ряд наукових доповідей на актуальні медично-лікарські теми. Бодай коротко згадаємо тут деякі з них.

Д-р Юрій Богатюк доповідав про болі в нижній частині хребта, як також про часті болі в руках. Оскільки є різні причини цих болів, тому перед тим, як запропонувати ефективне лікування таких болів, лікар повинен не тільки добре перевірити пацієнта, але також зробити відповідні проби (ляборatorні та інші).

Д-р Павло Пундій — наш відомий публіцист, редактор та довголітній архівар УЛТПА, мав доповідь про проф. Івана Пулюя, 150-

(Закінчення на стор. 4)

ВІДБУВСЯ...

(Закінчення зі стор. 1)

Василя Іванча. Протопресвітер УАПЦ Борис Стасишин через наглу недугу був неспроможний бути присутнім на з'їзді. Зворушливо і щиросердечно вітала делеґатів і делеґаток З. Ботте. З'їзд привітали усі українські Церкви, Світовий Конґрес Українців, Об'єднання Українців Польщі, Український Допомоговий Комітет Бельгії, Українська Всесвітня Координаційна Рада в Україні та інші організації з-поза Австралії та з України.

Перед початком з'їзду промовляв голова Управи СУОА Михайло Моравський, який коротко зупинився на головніших аспектах — своєї 11-літньої діяльности. Подякував всім членам Управи СУОА за співпрацю та, заявивши, що не буде вже кандидувати, висловив віру в новий приплив живучости СУОА в новообраній Управі. Присутні нагородили його щирими оплесками признань за його великий вклад праці.

Ділові години пленарних сесій закінчилися четвертою пленарною сесією, коли наступив вибір нового голови, Управи, до яких увійшли: голова — Степан Романів, члени — Ростик Бекер, Ліда Конюшко, Ярослав Михайлишин, Іван Рубан, Тетяна Сліпецька, д-р Іван Снятинський, Надя Стасишин, Маріян Ткачук, Петро Шміґель, Юрій Федишин. В склад Контрольної комісії увійшли: голова — Дмитро Пирогів, члени — Всеволод Шевченко, Роман Лазорко, Олексій Черкаський, Іван Кирлик. До Товариського суду увійшли: голова — Тарас Фіголь, члени — Роман Дехнич, Михайло Парасин, Ярослав Дума та Іван Кирлик. Після заключного слова новообраного голови і схвалення резолюцій 21-ий З'їзд СУОА закінчено відспіванням національного славня „Ще не вмерла Україна". Смачна вечеря з дружніми вимінами думок та відспіванням „многолітствій" новому голові свідчили про громадську зрілість австралійської української спільноти. А це тому, що помимо передвиборчих двох лист кандидатів на голову і управу, та після перемоги однієї з них, всі дружньо подали собі руки та пообіцяли повну співпрацю, в ім'я солідарности і національної єдности.

БЕРЕЖАНСЬКА ЗЕМЛЯ в ЗСА

ЗБІРКОВИЙ КОМІТЕТ ДОПОМОГИ БЕРЕЖАНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ГІМНАЗІЇ

ПОДЯКА

Збірковий Комітет Допомоги Бережанській Гімназії складає щиру подяку Бережанцям в ЗСА, які зложили датки на закупівлю навчальної техніки для гімназії і допомогу учням.

ЖЕРТВОДАВЦІ

500 дол. Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Ню Йорку;
200 дол. інж. Олександер і Дарія Леськів;
по 100 дол. Михайло Баран, д-р Ігор Бачинський, Йосиф Безкоровайний, д-р Роман С. Голіят, інж. Ярослав і Ольга Леськів, Городецький, д-р Олександер Ґудзяк, інж. Теодосій і Ольга Зазуля, інж. Евген і Евгенія Смолій Івашків, д-р Богдан і Дарія Кекіш, Володимир і Анна Козіцкий, Юрій і Дарія Щур Костів, Наталія Кравчук, Александра Варчак Крумшин, Катерина Лехіцька, Надя Мандрусяк (Нагірська), Левко Мартинюк, Володимир Олійник, Стефанія Серант, Лев і Ольга Стеткевич, Теодор Турчин, Федеральна Кредитова Кооператива СУМА в Йонкерсі, Григорій і Теодора Цебрій, Теодор Чіх, інж. Мирослав і Надя Шміґель, Володимир Щур, Українська Федеральна Православна Кредитова Кооператива в Ню Йорку;
по 50 дол. Петро Бабій, інж. Юліян і Марія Бачинський в пам'ять батька бл. п. інж. Евстахія Бачинського, Дмитро і Анна Бездух, Стефан Гавриляк, Дмитро Гайдук, інж. Степан і Надія Голяш, Ліда Сак Данилюк, Михайло Демків, Ольга Зацухна, Матильда Будас Костко, Микола Кузик, Григорій Лещук, Стефан Михайлишин, Іван Олійник, Міра Мацюрак Павлюк (Володимира), Анна Блендонога Поліщук, інж. Олександер і Анна Пришляк, Роман і Анастазія Прийма, Петро Рак, Володимир Різник, Зеновій і Оля Савчук, Мирон Сірий, Мирослав і Міля Слабодух, Іван Стецок, Михайло Федор, д-р Роман Цибик, Петро Шагай, о. Еміліян Шараневич;
по 40 дол. Теодор Островський, Дада Слоневська;
30 дол. Наталія Миколаєвич;
по 25 дол. Роман Бодяк, Олег Веселовський, Микола Єйна, Ольга Люшняк Ковальська, Марія Лонкевич Костек, д-р Ірена Крамарчук, Марта В. Крамарчук, Петро Кулинич, Богданна Стеткевич Мельничук, Зеновія Стецишин;
по 20 дол. Володимир і Ольга Захарій, Михайло Іваник, Галя Тицька, Крамарчук, І. Рабик, Михайло і Ірена Суський, Павло Турчин, Люся Чайківська;
10 дол. Омелян Котлярчук.

За Збірковий Комітет:

ЕВГЕН ІВАШКІВ — голова
ДАРІЯ КОСТІВ — секретарка

ЗАПЛЯНОВАНІ ПЕРЕГОВОРИ між Ізраїлем і Палестинською визвольною організацією в справі поширення самоуправління ПВО поза Єрихон та просмик Ґази на думку американського консула Д. Росса посувається швидко. Він уважає, що обидві сторони справді намагаються це полагодити якнайкраще та якнайшвидше, одначе кращі інформації він зможе подати тільки після зустрічі з представниками обидвох сторін. Головний представник Ізраїля до переговорів з ПВО сказав, що переговори в цій справі дальше вестимуться в Італії, куди представники обидвох країн переїдуть ще цього тижня.

У СТОЛИЦІ ЙОРДАНІЇ АММАНІ місцевий суд засудив 47-річного Мохаммеда Абекву до 15-річного ув'язнення суворого режиму за вбивство його відчуженої дружини 40-річної Нігаль Абекви в Парсіпані-Трой Гіллс у Ню Джерзі 4-го липня 1994 року та викрадення їхніх дітей— шестирічної Лізи та трирічного Семі. Засудом не вдоволені ані прокуратура ані оборона та відразу сказали, що вноситимуть апеляції. Заступник прокуратора, повіту Морріс, до котрого належна місцевість де вчинено вбивство Т. Крічлі, підкреслив, що коли б М. Абекву судили в ЗСА, то його покарали б багато суворіше. Одначе тому, що ЗСА та Йорданія не мають договору про видання злочинців, це не є до здійснення.

Ділимося сумною вісткою, що 1-го липня 1995 р. відійшла у вічність на 83-му році життя

бл. п.

ДАРІЯ РУДЕНСЬКА
(з дому ДМИТРУК)

ПАНАХИДИ відбулися в похоронному заведенні „Cardinal" в Торонто.

ПОХОРОННІ відправи відбулися в церкві св. Миколая.

В глибокому смутку залишилися:

муж — ІВАН РУДЕНСЬКИЙ
сестра — СТЕФА ФЕСЯК з мужем
кузинка — ЛЮБА ДЕМЯК з родиною
братова — НІЛЯ ДМИТРУК (їмость) з родиною
швагер — ВОЛОДИМИР ДМИТРІВ з родиною
та ближча і дальша родина.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося болючою і сумною вісткою, що 15- го червня 1995 р. по довгій і затяжній недузі відійшов у вічність на 83-му році життя наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

МИХАЙЛО МУШИНСЬКИЙ
1911—1995

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 19-го і 20-го червня 1995 р. в церкві Непорочного Зачаття в Гемтремку, Миш. і на цвинтарі Оливної Гори в Дітройті, Миш.

Залишив у глибокому смутку горем прибитих:

дружину — ВАЛЕНТИНУ
доньку — АДРІЯНУ ТАРНАВСЬКУ з чоловіком ОЛЕСЕМ і синами ОРЕСТОМ І ПАВЛОМ
сина — ВІКТОРА з дружиною НАДЬОЮ і дітьми ЕДВАРДОМ, ЛІЗОЮ й ОЛЕНКОЮ
та ближчу і дальшу родину в Канаді й Україні.

Спи спокійно дорогий Мільку!
Вічна пам'ять! Вічна пам'ять! Вічна пам'ять!

Ділимося з рідними, близькими та приятелями сумною вісткою, що 3-го липня 1995 р. відійшла у вічність дорога нам ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ, БРАТОВА, ТЕТА і СТРИЯНОЧКА

бл. п.

АННА МОХ
з роду ІВАНКІВ

Нар. 23-го березня 1924 р.
в селі Колоданці Західна Україна

ПОХОРОННІ відправи відбулися 6-го липня 1995 р. в церкві свв. Володимира і Ольги в Ґлен Спей, Н. Й., а відтак на цвинтар св. Духа в Ґемптонбурґу, Н. Й.

В глибокому смутку і невимовному жалю:

муж — ДАНИЛО
син — ІГОР з дружиною МАРІЄЮ
внуки — АНДРІЙКО і СТЕФАН
братова — СОФІЯ ПЛІХІВСЬКА з родиною
швагри — ІВАН ПАЛИВОДА з родиною
— ІВАН КРАЙНИК з синами БОГДАНОМ І ОЛЕГОМ
свати — ІВАН та ВАРВАРА ПОЛОВЧАК
братанниця — ОКСАНА МАЗЯР з мужем АЛЕКСАНДРОМ
та ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді й Україні.

12-го серпня 1995 р. о год. 9-ій рачку в 40-ий день буде відправлена заупокійна Служба Божа в церкві свв. Володимира і Ольги, Ґлен Спей, Н. Й.

Парафія вшанувала пам'ять жертв голоду і Другої світової війни

У неділю, 25-го червня ц.р., парафіяни українського православного собору св. Володимира в Пармі, Огайо, поминальною відправою вшанували пам'ять мільйонових жертв штучного голоду в Україні, як рівнож мільйонових українських жертв Другої світової війни.

Після поминальної відправи довершеної о. прот. Степаном Ганкевичем та о. Іваном Наконечним, голова Молодшого відділу Ліґи Української Православної Молоді Меланія Наконечна й заступник голови Анна Клепач відчитали двомовний текст історичного значення цього скорботного дня.

Молодь парафії зложила вінки й квіти у підніжжі пам'ятника жертвам голоду й засвітила спеціяльну меморіяльну свічку.

На закінчення поминальної відправи, в якій взяли участь члени Українсько-Американських Ветеранів, як рівно ж парафіяни собору св. Володимира, парфіяльний хор під дириґентурою Маркіяна М. Комічака, відспівав гимн „Боже великий".

Біля пам'ятника жертвам Великого голоду.

В Києві відбудеться прем'єра опери А. Рудницького „Анна Ярославна"

Не мав щастя діждатися цієї великої події покійний композитор і довголітній дириґент хору „Кобзар" у Філядельфії, Антін Рудницький. Вправді цю оперу ставив хор „Кобзар" зі солістами в містах Північної Америки і Канади, але поява її в Київській Державній Опері в незалежній Україні — це подія великого значення.

З листа Василя Туркевича з Києва до дружини покійного Марії Сокіл-Рудницької довідуємось, що прем'єра опери „Анна Ярославна" відбудеться в Києві 16-го грудня ц. р. Йде пожвавлена праця, відбуваються проби, шиється костюми. Опера буде йти також у Франції. Режисер — француз українського походження, захоплений історичним українсько-французьким сюжетом опери, в якій дочка Ярослава Мудрого, княжна Анна Ярославна, одружується з французьким королем Генріхом I і стає королевою Франції. Режисер і художник з Франції перебували один тиждень в київській опері для спільної консультації.

На прем'єру приїде до Києва із ЗСА М. Сокіл-Рудницька з родиною. Два дні перед прем'єрою плянується в Києві камерний концерт творів Антона Рудницького у виконанні його синів, — піяніста Романа, його дружини співачки Сузанни і челіста Доріяна.

Прем'єра опери „Анна Ярославна" в Києві припадає на 20-ту річницю смерти А. Рудницького (1902–1975).

Ірина Райнер

Вступайте в члени Українського Народного Союзу

„Нема то ..."

(Закінчення зі стор. 3)

річчя з дня народження якого в цьому році було широко відзначено в Україні. Доповідач зазначив, що д-р І. Пулюй, народжений в Гримайлові 2-го лютого 1845 року (помер 31-го січня 1918 р.) був не тільки перекладачем св. Письма, але також визначним фізиком і електротехніком та справжнім винахідником променів „Х", які тепер називають і вживають в медицині як рентґенівські промені.

Д-р Василь Трухлий розповів про систему опіки здоров'я в Україні. Він сказав, що нашим лікарям, які відвідують Україну, варто ближче познайомитися зі структурою системи української медичної опіки. Він вказав на бюрократичний та скомплікований характер тієї опіки в Україні, що треба мати на увазі аби запобігти непорозумінням та оминути неприємні ситуації.

Д-р Леон Мурський доповів про найновіше в ділянці недуг дихальних органів в дорослих пацієнтів. Хоч смертність з причини недуг цих органів і досі є високою, проте завдяки новим методам діягностики та лікування, виздоровлення з кожним роком побільшуються.

Визначною подією з'їзду лікарів на Союзівці був виступ на ньому прибулого з Вашінґтону амбасадора України до ЗСА д-ра Юрія Щербака. Це було під час бенкету у вечірніх годинах в суботу, 24-го червня. Будучи добрим промовцем і за фахом лікарем, д-р Щербак зробив на присутніх добре враження — як формою, так і змістом своєї промови. Зокрема, він закликав українських лікарів в Америці зробити все можливе, щоб лікарі в Україні мали змогу запізнатися з всіми тими найновішими науково-технічними здобутками в лікувально-медичній ділянці, які мають американські лікарі.

Не бажаючи бути в боргу перед українським амбасадором, УЛТПА присвоїло д-рові Ю. Щербакові звання почесного члена Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

Нарешті, ще одна приємна несподіванка. „Шпацеруючи" приємними алеями Союзівки, автор цих рядків знову мав приємність зустрітися з головним редактором нашої „Свободи" — Зеноном Сниликом. Кажуть, що шановний редактор, будучи визначним майстром футбольного і тенісового спорту, прибуває на Союзівку не тільки для відпочинку, але і для того, щоб при тій нагоді свої спортові знання передати також нашим молодшим спортовцям.

Д-р Юліян Мовчан

ЩЕ ПРО ПАТРІЯРХАЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ

В дописі про дві важливі події для Українського Патріярхального Товариства в Ню Йорку, який поміщений п. з. „Щоб себе утвердити у вірі" в числі 125 з 5-го липня пера Христі Навроцької треба читати у першому реченні, що відбулося спільне Свячене. — Ред.

ПОПРАВКА

У "Свободі" ч. 123 з 30-го червня на 3-ій сторінці вміщено інтерв'ю з Ярославом Кулиничем, у якому він дякує українським лікарям за те, що врятували йому життя. Я. Кулинич ненароком поминув імена докторів Климентія Рогозинського, Уляни Кекіш та Михайла Яцуся, які не раз йому дуже допомогли і наперед просить пробачення у тих, кого він ще забув згадати й подякувати. Ред.